

УДК 631.526.32:338.262.2

Захарчук О.В., доктор економічних наук,

Кропивко В.С., кандидат економічних наук

Український інститут експертизи сортів рослин

СОРТОВІ РОСЛИННІ РЕСУРСИ УКРАЇНИ В 2011 РОЦІ, СТАН ТА ПЕРСПЕКТИВИ

Сортовим рослинним ресурсам належить особлива роль в економічному і соціальному розвитку України, насамперед у стабілізації та збільшенні обсягів виробництва всієї продукції рослинництва, а відповідно – основи продовольчої безпеки держави. За короткий проміжок часу створені сприятливі умови для функціонування ринкових відносин в галузі селекції, сортодослідження та насінництва.

За період 2003-2011 рр. спостерігається позитивна динаміка подачі заявок на сорти рослин до Державної служби з охорони прав на сорти рослин. Зокрема, кількість заявок поданих у минулому році (1043) на 16% перевищує середній показник (896).

Зкладами експертизи державної системи охорони прав на сорти рослин у 2011 р. проведено 89,7 тис. умовних сортодослідів.

Державною службою з охорони прав на сорти рослин видано 1476 свідоцтв про державну реєстрацію сорту рослин, 966 патентів. За клопотанням авторів видано 890 свідоцтв про авторство. За позитивними експертними висновками прийнято рішення про виникнення майнового права інтелектуальної власності на поширення 621 сортів рослин. Згідно з позитивними експертними висновками прийнято рішення про виникнення майнових прав інтелектуальної власності на сорт рослин, засвідчених патентом на 465 сортів рослин.

Слід зазначити, що заклади експертизи державної системи охорони прав на сорти рослин у 2011 р. лише на чверть від потреби фінансувалися із Державного бюджету України, решту коштів отримано за рахунок власних надходжень.

З метою належної організації та здійснення кваліфікаційної експертизи сортів рослин державною системою з охорони прав на сорти рослин у минулому році було придбано три селекційних комбайни, комп'ютерне та лабораторне обладнання, розпочато будівництво сховища дослідних зразків.

У 2012 р. рекомендовано для внесення до Державного реєстру сортів рослин, придатних для поширення в Україні 337 нових сортів сільськогосподарських культур. Наразі сформовані національні сортові рослинні ресурси та визначений склад Державного реєстру сортів рослин придатних для поширення в Україні на 2012 р., який нараховує 7058 сортів, з них 52% складають сорти вітчизняної селекції. Понад 2,5 тисяч сортів віднесені до вищої категорії якості, що в свою чергу сприяло сортозаміні в Реєстрі за основними ботанічними таксонами у середньому на 90-100% та збільшенню кількості новореєстрованих сортів на 45-56%.

УДК 633.1

Г.М. Каражбей, кандидат сільськогосподарських наук
Український інститут експертизи сортів рослин

АНАЛІЗ НАЦІОНАЛЬНИХ СОРТОВИХ РЕСУРСІВ СОРГО ЗВИЧАЙНОГО ДВОКОЛЬОРОВОГО (*SORGHUM BICOLOR* L.)

Сорго звичайне двокольорове – це важливе джерело концентрованих кормів для тваринництва посушливих регіонів України. Оскільки зміни клімату вимагають перегляд сівозмін на користь посухостійких культур, то сорго є однією з найперспективніших сільськогосподарських культур для вирощування в таких умовах на зерно, зелений корм, що в свою чергу спонукає